

relse der, hvor de nu ikke have nogen afgjørende Magt ifølge den gjældende Praxis, men hvor Sagernes Afgjørelse gaaer til de vedkommende Ministerier, jeg mener navnlig med Hensyn til fattig Skole og især Veisager, da vilde der allerede virkes overordentlig Betydeligt for disse Communalbestyrelser, og de vilde da med en ganske anderledes Interesse opoffre deres Kræfter, baade med Hensyn til Tid og Penge, for at kunne virke til Gavn. Men jeg skal ikke indlade mig paa Forslag i denne Retning; dertil føler jeg mig selv altfor lidet i Besiddelse af de fornødne Egenstaber; men jeg holder mig overbevist om, at det fra Regjeringens Standpunct, der er i Besiddelse af ganske andre Materialier, end de enkelte Landssthingsmænd kunne være det, vilde være meget let at fremkomme med et Lovforslag i denne Retning, hvis man virkelig alvorligt vilde tage fat derpaa. Det er, saavidt jeg har forstaaet, af et æret Medlem, der sidder ligeoverfor mig (Friis), idet han dog synes i det Hele taget at være tilbøielig til at stemme for den nærværende Valgløve for Sogneforstanderskaberne — thi anderledes kan man ikke kalde den —, udtalt, at han ikke har Noget imod, at Huusmændene vælge, men at han synes, at man ogsaa burde betryggede større Lods-eiere deres Ret. Forsaavidt han nu har meent, at, naar der kun var en enkelt større Lods-eier i Sognet, skulde han indtræde uden Valg, da skulde jeg være tilbøielig til at slutte mig til ham; thi det vilde sikkert lede til et godt Resultat; men, naar han har udtalt, at, naar der var flere saadanne Lods-eiere tilstede, skulde der vælges imellem disse Flere, da troer jeg, at det vilde Intet betyde; thi, som jeg tidligere har tilladt mig at yttre med Hensyn til den foreslaaede Valgmaade for Amtsraadene, jeg anseer det for noget af det Allerfordærveligste, at Andre, der ikke høre til denne samme Valgklasse, skulle vælge mellem dem, der høre til den. Det skulde dog, hvis man tænker sig, at der agiteres i en eller anden Retning, være forunderligt, om man ikke iblandt dem skulde kunne finde En, der stemte med En, og ham vil man da vælge. Det er min Hovedanke imod Amtsraadsvalget, som det er foreslaaet, med Hensyn til den særegne Klasse af de 12

Lønder Hartkorn. Jeg troer, at det betyder Intet, naar man overdrager til Delegerede af Sogneforstanderskabet at vælge blandt Folk, der have 12 Tdr. Hartkorn; thi, er det saa, at en Sag er stillet paa Spidsen, som man har Interesse af at faae gennemført, da skulde det være mærkeligt, om man ikke i hele Amtsraads-districtet skulde kunne træffe 3 — 5, — et saadant Tal vil det jo omtrent blive —, om hvem man veed, at de stemme med En, og dem vil man altsaa vælge. Det er just dette, som efter min Formening vil kunne gjøre, at den foreslaaede Indtægt af en særlig Klasse af Valgbare til Amtsraadet, medens den ikke vil faae nogen Betydning, meget let paa Steder, hvor Forholdet hidtil har været godt, kan lede til megen Skade, og derfor har jeg tilladt mig at antyde den Mangel, som jeg finder ved det nærværende Lovudkast med Hensyn til Amtsraadsindretningen. Jeg skal slutteligen villigt indrømme, at, hvis jeg har udtalt mig saaledes, at nærværende Lovudkast skulde vække almindelig Glæde i Landet, da har jeg ikke udtalt min Mening correct; jeg har naturligtviis meent, forsaavidt det fjernede de Uligheder, som af Alle anerkjendes at finde Sted. Jeg skal ogsaa villigt indrømme, hvad en æret Landssthingsmand for Thyen (Bardensfleth) har udtalt, at det er ikke nok at give Love, som i Diebliffet vække Glæde, men at man skal give Love, som vise sig i Tidens Længde gavnlige; men jeg frygter ikke for, at endog et saadant Valgsystem som det her foreslaaede jo nok skal vise sig gavnligere end det nu bestaaende; alene af den Grund frygter jeg ikke, at jeg overhovedet slet ikke frygter Valgene, thi jeg er overbevist om, at, saalænge man ikke forener Diæter med disse Valg, er der en saadan Byrde forbunden med dem, at ikke Mange ville have Lyst til at blive valgte.

Madvig: Hvad den sidste ærede Taler yttrede om den Betyggelse, der med Hensyn til Amtsraadenes Sammensætning findes i, at Valgbarheden for et vist Antal Medlemmer er knyttet til Besiddelsen af 12 Tdr. Hartkorn, kan jeg forsaavidt ganske tiltræde. Det er ogsaa allerede under tidligere Forhandlinger af disse Forhold anerkjendt, at der laa en ringere Betyggelse med Hensyn til disse Forhold i Valgbarheds-